

Ville de Lausanne

Bureau lausannois
pour les immigrés

Živjeti u Lozani Praktičan vodič

BS

HR

SR

Sadržaj

Dobrodošli u Lozanu	4
Integracija se tiče svih nas	5
Grad i njegovi aspekti	6
Lozana Vas prima	8
Vaš dolazak: koraci koje trebate poduzeti	10
Plan komunalne uprave	12
Škola i mladi	14
Studij i obrazovanje	18
Rad	20
Zdravlje i socijalna pitanja	22
Smještaj i otpad	26
Život u kvartu	28
Građanstvo i politička prava	30
Kultura, rekreacija i sport	32
Prijevoz i kretanje	34
Osnovno od A do Z - adresar	36

Dobrodošli u Lozanu

Lozana, otvoren grad

Upravljanje gradom znači stalnu potragu za stabilnošću i razvojem; to znači pokušati pomiriti ponekad potpuno različita interesovanja; to naročito znači doprinijeti što je moguće više harmoniji između stanovnika i između zajednica koje ga čine. Ova pitanja u Lozani dobivaju posebnu dimenziju: stranci čine skoro 43% našeg grada i taj omjer se stalno povećava. Ta raznolikost porijekla, kao i društvena raznolikost, je prilika: ta podjela obogaćuje našu kulturu. Ona širi naš horizont.

Uči nas da upoznamo i poštujemo druge. Ona može činiti i slabost ako ne uspijemo uključiti svakog pojedinca, uz poštovanje svih kultura.

Ako Lozana u tome uspije i na taj način može predstavljati primjer otvaranja i raznolikosti, to je posebno zbog napora koje su godinama poduzimali BLI i njegovi partneri. Njihovim svakodnevnim radom - a ova brošura je dokaz tome - oni doprinose tome da Lozana postane grad spajanja, gostoljubiv grad i grad ugodan za život svih nas.

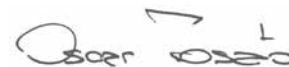
Grégoire Junod, gradonačelnik Lozane

Integracija se tiče svih nas

U glavnom gradu kantona Vaud 160 nacionalnosti žive jedna pored druge. Ovdje više nego drugdje, integracija se tiče nas svih bili mi Švicarci ili dolazili iz daljih zemalja. Prevazići naše predrasude, zbližiti se sa komšijama, otvoriti dijalog, je ono što je potrebno da bismo se upoznali, razumjeli i bolje zajedno živjeli. Za one koji su tek došli, učenje francuskog jezika predstavlja prvi korak ka još većoj samostalnosti. Poštujući druge, svako na svoj način, garantujemo i dajemo smisao osnovnim principima kojima se osigurava društvena kohezija.

Lozana je svjesna da naša različitost predstavlja i ulog kada se radi o jednakosti prilika. Više od 43% stanovnika Lozane nemaju švicarski pasoš. Naš grad je bio pionir 1971. godine kad je stvorila prvo polazno mjesto za migrante u Švicarskoj.

Tako on već 50 godina razvija politiku integracije slušajući potrebe koje dolaze sa terena. Ova publikacija je primjer saradnje komunalne uprave s brojnim asocijacijama i javnim tijelima kako bi se dao smisao našoj politici prijema. Zahvaljujemo svima onima koji joj doprinose. A Vama koji ste upravo došli želimo sve najljepše.

Oscar Tosato, opštinski savjetnik
Direktor za sport i socijalnu koheziju

Grad i njegovi aspekti

Četvrti grad po veličini u Švicarskoj, sa 145.000 stanovnika, sa prekrasnim pogledom na jezero Lemana i Alpe, Lozana se ističe sa svojih više zvanja kao što su Olimpijski glavni grad, trajan grad, centar poznat po obrazovanju i kulturi. Oko gotičke katedrale nalaze se stanovništvo iz svih krajeva i sjedišta više multinacionalnih društava.

Grad sporta i Olimpijade

Važnost sporta u Lozani pokazuje činjenica da je u njoj, još od 1914., prisutan Međunarodni olimpijski komitet (MOK) kao i dvadesetak svjetskih sportskih federacija i organizacija. Ovaj status Olimpijskog glavnog grada još je više istaknut organizovanjem, u januaru 2020., Zimskih olimpijskih igara mladih, na kojima učestvuju više od 1000 atletičara od 15 do 18 godina.

Lozana predstavlja novi nogometni stadion 2019. godine a broji više stotina klubova i asocijacija koji omogućavaju bavljenje više od 70 različitih sportova. Tu se, svake godine, odvijaju velike sportske manifestacije poput manifestacije Athletissima, Maratona grada Lozane ili popularne lozanske trke na 20 km (20KM de Lausanne).

Pionir u trajnom razvoju

Već više od dvadeset godina, Lozana je stavila trajnost u srce svog razvoja. Njeni su napori nagrađeni zlatom na prestižnom evropskom takmičenju energetske efikasnosti (European Energy Award Gold). Grad ulaže kako bi garantovao snabdijevanje 100% obnovivom električnom energijom, njegovi novi smještajni kapaciteti zadovoljavaju kriterije društva s 2000 vati, favorizuje blagu mobilnost i uvelike čuva prirodu grada. Njegov metro m2 je prvi automatski metro u Švicarskoj, a u toku je i realizacija dva eko-kvarta.

Izvršno obrazovanje

U Lozani se nalaze visokoškolske ustanove svjetskog nivoa, kao što su Politehnička federalna škola (Ecole polytechnique fédérale – EPFL), koja se redovno uvrštava među najbolje akademske institucije na svijetu, Ugostiteljska škola (EHL) ili IMD (menadžment). Kampus koji okuplja Univerzitet i EPFL prima 25.000 studenata iz Švicarske i drugih zemalja. Druge škole koje se ističu u svom domenu jesu ECAL (umjetnost i dizajn), EJMA (savremeni džez i muzika) i škola plesa Rudra-Béjart.

Veliko kulturno bogatstvo

Kulturna ponuda je izuzetno bogata za grad ove veličine. Skoro dvadeset muzeja posjetioce uvodi na različita područja kao što je historija, nauka, lijepe umjetnosti, savremena umjetnost ili sirova umjetnost uz kolekciju jedinstvenu u svijetu. Lozana broji petnaestak pozorišta, poznatih institucija poput pozorišta Vidy-Lausanne ili više eksperimentalnih scena, više klasičnih orkestara, operu, razne festivale ili nekoliko sala za savremenu muziku. Nemojmo zaboraviti ni najbolje od plesa u ovom gradu, Béjart Ballet Lausanne, koji je osnovao poznati koreograf Maurice Béjart.

Vrhunska ekonomija

U Lozani imamo više radnih mjesta nego stanovnika. Njena ekonomija, pretežno posvećena uslužnim djelatnostima i znanju, donosi 170.000 radnih mjesta. Zahvaljujući posebno Univerzitetskom bolničkom centru kantona Vaud (Centre hospitalier universitaire vaudois – CHUV) stanovnici imaju pristup visokokvalitetnim zdravstvenim uslugama. Grade se hiljade novih mjesta za smještaj već nekoliko godina, što omogućava proširenje tržišta nekretnina.

www.lausanne.ch

Lozana Vas prima

U Lozanu se svake godine smjesti 15.000 osoba. Bilo da one dolaze iz neke obližnje zajednice, druge švicarske regije ili neke daleke zemlje, grad Lozana im želi olakšati prve korake u glavnom gradu kantona Vaud.

Svečanost dobrodošlice u organizaciji zajednice

Svečanost dobrodošlice za nove stanovnike održava se svakog novembra u Casino de Montbenon. Predstavnici brojnih službi grada tu imaju svoj štand i učesnike obavještavaju o aktivnostima u okviru komunalne uprave.

www.lausanne.ch/accueil

Radionice za prijem i informiranje na različitim jezicima i posjeta upravi grada uz vodiča

Radionice za prijem i posjeta upravi grada uz vodiča nude se besplatno kako bi se stanovništvo upoznalo sa svakodnevnim životom, te kako bi im se odgovorilo na pitanja o poslu, obrazovanju, institucijama, zdravlju, smještaju ili školskom sistemu. Te radionice se nude na više jezika: trenutno na francuskom, engleskom, španskom, italijanskom i portugalskom.

www.lausanne.ch/welcome

Info Cité

Glavno mjesto za informacije grada Lozane, ured Info Cité, podučava, usmjerava i vodi stanovnike Lozane i posjetioce kad žele poduzeti neke korake ili otkriti grad.

Info Cité

Place de la Palud 2, case postale 6904, 1002 Lausanne
Tel. 021 315 25 55, infocite@lausanne.ch
www.lausanne.ch/infocite

Integracija migranata

Ured za migrante grada Lozane (Bureau lausannois pour les immigrés – BLI) Vas prima i podučava o profesionalnoj integraciji, učešću u društvenom životu i građanstvu. BLI je i referentno mjesto za prevenciju rasizma i podržava osobe koje su žrtve rasizma.

Kantonalni ured za integraciju stranaca i prevenciju rasizma (Bureau cantonal pour l'intégration des étrangers et la prévention du racisme - BCI) je nadležno tijelo kod Državnog savjeta za pitanja integracije stranaca i prevencije rasizma. Komunalni uredi za integraciju stranaca postoje i u zajednicama Renens, Yverdon, Nyon, Vevey i Bex.

Bureau lausannois pour les immigrés – BLI (Ured za migrante grada Lozane)

Place de la Riponne 10, case postale 5032, 1002 Lausanne,
Tel. 021 315 72 45, bli@lausanne.ch, www.lausanne.ch/bli
Prijem: 08:00-12:00, 13:00-17:00

Bureau cantonal pour l'intégration des étrangers et la prévention du racisme – BCI (Kantonalni ured za integraciju stranaca i prevenciju rasizma)

Rue du Valentin 10, case postale, 1014 Lausanne, tel. 021 316 49 59
info.integration@vd.ch, www.vd.ch/integration

Asocijacije zajednice

Asocijacije migranata aktivne u Lozani i u kantonu Vaud veoma su brojne i potiču integraciju. Lista asocijacija Lozane dostupna je na internet stranici BLI.

Protestantski društveni centar (Centre social protestant) može odgovoriti na vaša administrativna pitanja vezana uz dozvolu, vjenčanje ili spajanje porodice.

Lista asocijacija

Dotupna na adresi www.lausanne.ch/associations-migrants

Centre social protestant – La Fraternité

(Protestantski društveni centar - La Fraternité)

Place Arlaud 2, 1003 Lausanne, tel. 021 213 03 53
frat@csp-vd.ch, www.csp.ch/fraternite

Radno vrijeme za društvenu potporu: utorak i četvrtak od 18:00 do 20:00.

Vaš dolazak: Koraci koje trebate poduzeti

Upis u zajednicu

Ako želite živjeti u Lozani, već po dolasku, imate osam dana da se upišete u Kontrolu stanovništva (Contrôle des habitants). Morate lično doći na adresu Port-Franc 18, u okrugu Flon. Nudi Vam se više dokumenata. Prethodna najava se može uraditi putem formulara dostupnog na internetu. Ako nemate švicarsko državljanstvo, a želite tu boraviti više od tri mjeseca, potrebna Vam je boravišna dozvola.

Contrôle des habitants (Kontrola stanovnika), www.lausanne.ch/ch, tel. 021 315 31 33

Prijava za osiguranje

Ako živite u Švicarskoj, neka osiguranja su obavezna: osnovno zdravstveno osiguranje, osiguranje od nesreća, osiguranje od građanskopravne odgovornosti (responsabilité civile – RC) ako posjedujete vozilo ili nekretninu ili na zahtjev nekih tvrtki za upravljanje nekretninama ako ste zakupac, osiguranje od požara i prirodnih nepogoda (ECA) za nekretnine i pokretnine. Druga osiguranja nisu obavezna: dopunsko zdravstveno osiguranje, osiguranje od građanskopravne odgovornosti, osiguranje kućanstva, osiguranje od gubitka zarade, pravna zaštita ili životno osiguranje. Više informacija na str. 22

www.lausanne.ch/pratique

Povezivanje na mreže

Kada se smjestite, morate se registrovati kod Industrijskih službi Lozane (Services industriels de Lausanne – SiL) (struja, plin, itd.). Možete se prijaviti i na multimedijске usluge SiL putem kablovske mreže (televizija, internet, fiksni telefon).

Svi koji se upišu u Kontrolu stanovnika automatski primaju račun firme Serafe kako bi imali pravo na prijem radija i televizije. Naknade za prijem plaćaju se po domaćinstvu.

Services industriels (Industrijske službe), www.lausanne.ch/sil, tel. 0842 841 841 ou Citycable, www.citycable.ch, tel. 021 315 88 88

Serafe, www.serafe.ch, tel. 058 201 31 67 ili Office fédéral de la communication (Federalni ured za komunikaciju), www.ofcom.admin.ch

Upis djeteta u školu

Upis školske djece možete obaviti čim stignete tokom cijele godine u Službi za osnovne i srednje škole (Service des écoles primaires et secondaires). Imate mogućnost i pomoći za djecu koja ne govore francuski. Više informacija na stranici 15

Usluge čuvanja djece

Djeca predškolske dobi mogu se upisati u strukturu prijema. S obzirom da je potražnja velika a broj mjesta ograničen, važno je da dijete što prije upišete na listu čekanja. Više informacija dobićete od Ureda za informiranje roditelja (Bureau d'information aux parents – BIP).

Za školsku djecu UAPE i APEMS predlažu prijem izvan školskih sati. Više informacija na stranici 16

Plaćanje poreza

Fiskalnost u Švicarskoj se sastoji od tri nivoa: federalni, kantonalni i komunalni. Svako ko živi u kantonu i ko ima, ili nema, izvor prihoda, mora popuniti godišnju izjavu o porezu, već nakon 18. godine. Budući porezni obaveznik mora se sam javiti Kantonalnoj poreznoj upravi (Administration cantonale des impôts), a tu su uključeni i strani radnici i radnice.

Administration cantonale des impôts (Kantonalna porezna uprava)
www.vd.ch/impots, tel. 021 316 00 00

Registrovanje vozila

Ako ste vlasnik važeće strane vozačke dozvole a živite u Švicarskoj, imate rok od 12 mjeseci da svoju stranu vozačku dozvolu zamijenite švicarskom. Motorna vozila i prikolice moraju biti registrovani kako bi se mogli voziti. Više informacija na stranicama 34-35

Service des automobiles et de la navigation du Canton de Vaud,
(Služba za automobile i navigaciju kantona Vaud)
www.vd.ch/san, tel. 021 316 82 10

Upis psa

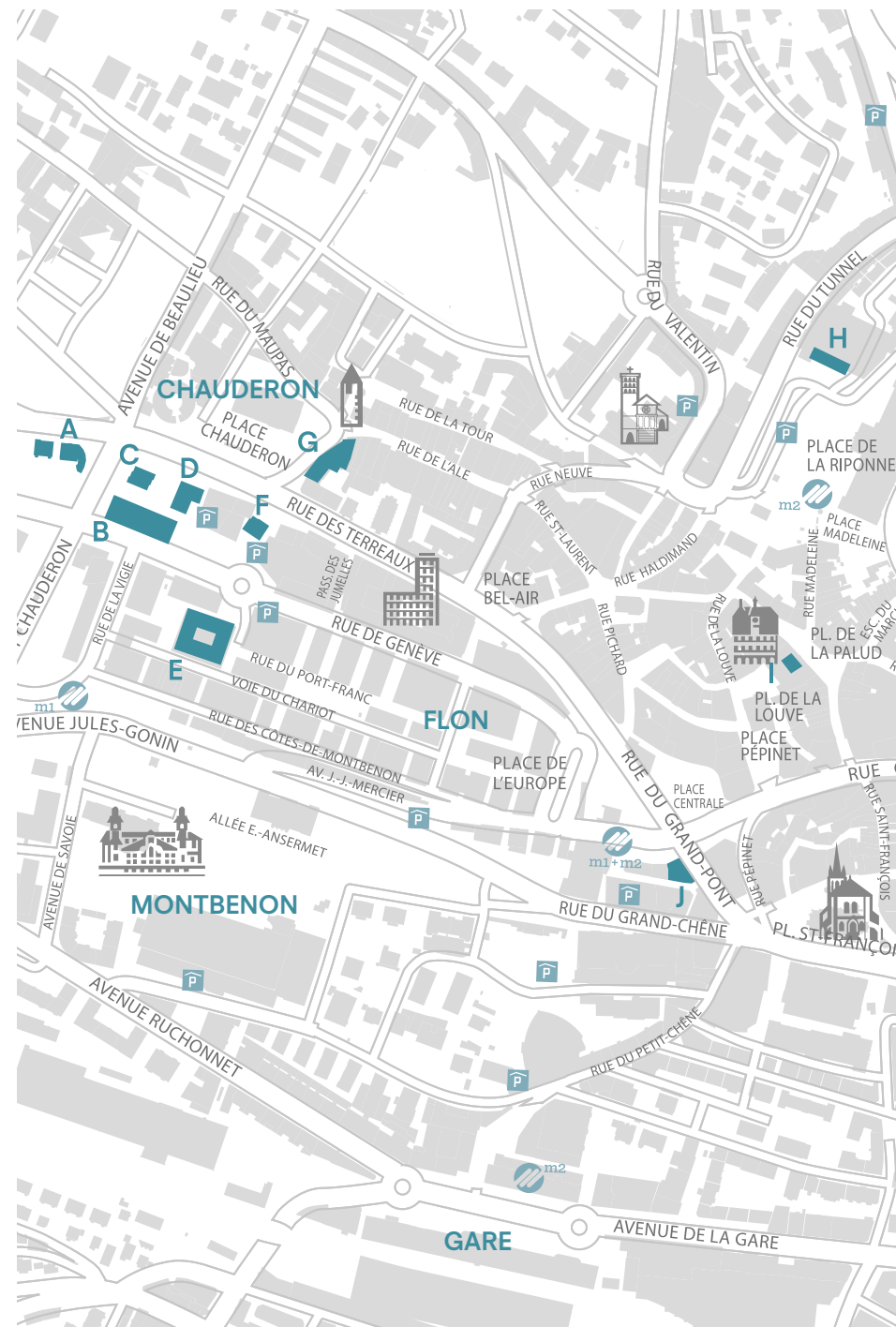
Svaki vlasnik psa je dužan da ga prijavi Uredu za finansije/poreze putem telefona, interneta ili u najbližoj policijskoj stanici.

Service des finances/impôts (Ured za finansije/poreze),
www.lausanne.ch/impots, tel. 021 315 43 11

Plan komunalne uprave

- A** Services industriels
(*Industrijske službe*)
Struja, plin, multimedijske usluge
- B** Direction de l'enfance, de la jeunesse et des quartiers
(*Odjel za djecu, mlade i kvartove*)
Upis u školu ili prijem za djecu u školsku sredinu
Bureau d'information aux parents - BIP
(Ured za informiranje roditelja)
Bureau lausannois pour les familles
(Ured za porodice grada Lozane)

Service du logement et des gérances
(*Služba za stanovanje i upravljanje ugovorima*)
Subvencionirani smještaj

Office régional de placement – ORP
(*Regionalni ured za zapošljavanje*)
- C** Bibliothèque municipale
(*Opštinska biblioteka*)
- D** Service des assurances sociales
(*Usluga za socijalna osiguranja*)
Prednosti, subvencije, starosna i porodična penzija (AVS)
- E** Contrôle des habitants
(*Kontrola stanovnika*)
Upis u zajednicu, obnova dozvole, promjena adrese
- F** Service de la propreté urbaine
(*Usluga gradske čistoće*)
Kalendar preuzimanja otpada

- G** Info Sociale
Informacije o socijalnim uslugama
- H** Bureau lausannois pour les immigré – BLI
(*Ured za migrante grada Lozane*)
Objets trouvés (*Nađeni predmeti*)
Inspection du travail (*Inspekcija rada*)
- I** Hôtel de Ville (*Gradska vijećnica*)
Info Cité (*Informacioni centar grada*)
- J** SIL Citycable
Pretplata na multimedijske usluge

Škola i mladi

Djeca i mladi u Lozani imaju školske strukture, školovanje i rekreaciju koji odgovaraju njihovim potrebama i zanimanjima.

Školski sistem

U Švicarskoj, od škole do univerziteta (s izuzetkom politehničkih federalnih škola), školovanje učenika je u nadležnosti kantona. Obavezna škola počinje od četvrte godine i traje jedanaest godina.

Nakon jedanaest godina obaveznog školovanja, učenici imaju izbor između profesionalnog obrazovanja (učenje koje vodi do CFC-a) ili visokog obrazovanja (gimnazije ili specijalizovane visoke škole).

Direction générale de l'enseignement obligatoire (Generalni direktorat za obavezno obrazovanje)

Rue de la Barre 8, 1014 Lausanne, tel. 021 316 32 32, www.lausanne.ch/ecole
www.vd.ch/scolarité gdje možete preuzeti dokumente prevedene na razne jezike.

Upis četverogodišnjeg djeteta u školu

Škole u Lozani predstavljaju petnaest ustanova raspodijeljenih po cijelom gradu. Upisi se vrše na šalteru Službe za osnovne i srednje škole (Service des écoles primaires et secondaires). Postoje i brojne privatne škole s alternativnim pedagogijama i na više jezika.

Service des écoles primaires et secondaires (Služba za osnovne i srednje škole)

Place Chauderon 9, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 64 11
seps@lausanne.ch, www.lausanne.ch/seps

Association vaudoise des écoles privées (Asocijacija kantona Vaud za privatne škole)

Route du Lac 2, 1094 Paudex, case postale 1215, 1001 Lausanne
Tel. 058 796 33 00, info@avdep.ch, www.avdep.ch

Nefrankofoni učenici od 4 do 15 godina

Svako dijete od 4 do 15 godina koje, po svom dolasku u Lozanu, ne vlada dovoljno francuskim jezikom, upućuje se u Centar za resurse za alofone učenike (Centre de ressources pour élèves allophones – CREAL). Nakon upoznavanja, on/ona će moći da se uključi u prijemni razred ili da prati intenzivni kurs francuskog jezika namjenjen da mu/joj olakša uključivanje u redovnu nastavu.

Centre de ressources pour élèves allophones de Lausanne – CREAL (Centar za resurse za alofone učenike u Lozani)

Avenue d'Echallens 1, 1004 Lausanne, tel. 021 315 64 86, www.lausanne.ch/creal

Nefrankofoni učenici od 4 do 20 godina

Mladi od 15 do 20 godina koji su nedavno stigli u Švicarsku, zavisno od dostupnih mjesta, mogu se, tokom jedne školske godine, upisati u tranzicijsku školu (École de la transition). Ti učenici se tako mogu upoznati s prijemnim društvom da bi im se olakšala integracija i kako bi se na vrijeme uključili u profesionalno obrazovanje ili pristupili akademskim studijima. Upis se vrši putem portala za migracije (Portail Migration) Kantonalnog ureda za školsko i profesionalno usmjerenje (Office cantonal d'orientation scolaire et professionnelle – OCOSP).

Portail Migration – OCOSP (Portal za migracije – OCOSP)

Rue de la Borde 3d, 1014 Lausanne, tel. 021 316 11 40
www.vd.ch/themes/formation/orientation/trouver-une-formationprofession-lorsquon-vient-darriver-dans-le-canton-de-vaud

Vanškolski prijem

Centri za djecu, jaslice, opštinski, privatni i subvencionirani vrtići, igraonice i obdaništa čine dnevnu prijemnu mrežu Lozane (Réseau d'accueil de jour de Lausanne), poznatu kao Réseau-L. Ovi centri nude cjelodnevni prijem kako bi porodice lakše uskladile profesionalni i porodični život ili brigu tokom pola radnog vremena kako bi se djeca lakše uključila u društvo. Ured za informiranje roditelja (BIP) informira ih, usmjerava i registruje njihov zahtjev na centraliziranoj listi čekanja (Liste d'attente centralisée – LAC) u Réseau-L.

U slučaju potrebe prijema školarca razreda 1P ili 2P, dijete će moći pohađati Jedinicu za prijem školaraca (Unité d'accueil pour écoliers – UAPE).

APEMS (Accueil pour enfants en milieu scolaire - Prijem za djecu u školsku sredinu) predlažu svakom školskom djetetu od 3P do 6P čiji su roditelji zaposleni mjesto prijema u vremenskom okviru od 07:00 do 18:30.

Bureau d'information aux parents – BIP (Ured za informiranje roditelja)

Place Chauderon 9, case postale 5032, 1002 Lausanne

Prijem je otvoren svakim danom od 08:30 do 11:30 i 13:30 do 16:30.

Stalna telefonska linija: 021 315 60 00 utorak, četvrtak i petak od 10:00 do 12:00

bip@lausanne.ch, www.lausanne.ch/bip

Različite strukture prijema u Lozani

www.lausanne.ch/structures-accueil

Service d'accueil de jour de l'enfance (Usluga dnevnog prijema djece)

Place Chauderon 9, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 68 33/08

apems@lausanne.ch, www.lausanne.ch/apems

Kursevi maternjeg jezika i kulture

Kurs maternjeg jezika i kulture kod djece podstiče izgradnju multikulturalnog identiteta, i to učenjem svog maternjeg jezika. Dobro poznavanje maternjeg jezika je često dobra osnova za učenje lokalnog jezika. Listu kurseva maternjeg jezika i kulture koje predlažu asocijacije u Lozani naći ćete u brošuri *Apprendre à Lausanne* koju uređuje BLI.

Bureau lausannois pour les immigrés – BLI (Ured za migrante grada Lozane)

Lista kurseva nalazi se na www.lausanne.ch/apal

Aktivnosti za vrijeme raspusta

Tokom školskog raspusta, djeci se predlaže rekreacija. Tim Domaine accueil vacances Vama je na raspolaganju kako bi uputili porodice i olakšali korake upisa.

Direction de l'enfance, de la jeunesse et des quartiers

(Odjel za djecu, mlade i kvartove) – Domaine accueil vacances

Place Chauderon 7a, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 68 22/65

jeunessevacances@lausanne.ch, www.lausanne.ch/jeunessevacances

DATUMI ŠKOLSKIH RASPUSTA:

www.lausanne.ch/vacances

Studij i obrazovanje

U Lozani se nalaze brojna mjesta za specijalizovano obrazovanje: Univerzitet (UNIL), Politehnička škola (EPFL), specijalizovane visoke škole, više profesionalne škole (hotelijerstvo, upravljanje firmama, plastične umjetnosti...) kao i brojne privatne škole.

Školsko i profesionalno usmjerenje

Regionalni centar za školsko i profesionalno usmjerenje (Centre régional d'orientation scolaire et professionnelle – OSP) nudi informacije i savjete o svemu što se tiče obrazovanja učenicima na kraju obaveznog školovanja, mladima u obrazovanju ili u tranziciji, te odraslima.

U centru za informiranje o studijima i profesijama, kratkotrajni informativni susreti, besplatni i slobodni, nude se svakog poslijepodneva (pon.-čet. od 13:30 do 17:00 i pet. od 12:00 do 16:00). Sastanak za individualnu konsultaciju može se dogovoriti već od ovog prvog susreta.

Za mlade od 15 do 25 godina koji su upravo stigli u kanton Vaud, koji francuski govore malo ili nikako a žele se obrazovati, prijemni susret nudi se putem portala Portail Migration. (s. 15)

Informativne seanse (kanali obrazovanja, stipendije, itd....) organizuju se redovno, bez upisa. CV klinika održava se svakog petka od 12:00 do 16:00

Centre régional d'orientation scolaire et professionnelle Lausanne – OSP
(Regionalni centar za školsko i profesionalnu orijentaciju u Lozani)
Rue de la Borde 3d, 1014 Lausanne, tel. 021 316 11 20, www.vd.ch/orientation

Guichet d'information de la Direction generale de l'enseignement postobligatoire – DGEP
(Informativni šalter Opšte uprave za obrazovanje nakon obaveznog obrazovanja)
Rue Saint-Martin 26, 1014 Lausanne, tel. 021 316 63 04
info.dgep@vd.ch, www.vd.ch/dgep

Pomoć pri obrazovanju

Zavisno od finansijske situacije studenta/studentice koji/a podnosi zahtjev, kanton Vaud mu/joj može dodijeliti stipendiju. Fondacija Lozane za pomoć u radu (Fondation lausannoise d'aide par le travail – F.L.A.T.) ima za cilj olakšati profesionalno uključivanje tako što će finansirati obrazovanje ili troškove vezane uz obavljanje posla. Ona je otvorena za osobe koje žive na teritoriji grada Lozane i koje imaju važeću boravišnu dozvolu, koja nije privremena. Pomoć Fondacije ima subsidijarni karakter i dugovi, kao i zahtjevi za retroaktivnu pomoć, ne mogu se uzeti u obzir.

Informacije o obrazovanju pronađite na www.vd.ch/orientation, a informacije o stipendijama pronađite na www.vd.ch/ocbe

Fondation lausannoise d'aide par le travail – F.L.A.T.
(Fondacija Lozane za pomoć u radu)

Sévelin 8, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 71 28
flat@lausanne.ch, www.lausanne.ch/flat

Priznavanje diploma

Državni centar za kontakt (Point de contact national) u Državnom sekretarijatu za obrazovanje, istraživanje i inovacije je prvo mjesto gdje ćete se obratiti za opšta pitanja koja se odnose na priznavanje stranih diploma.

Point de contact national pour la reconnaissance des diplômes
(Državni centar za kontakt za priznavanje diploma).

Linija 058 462 28 26 otvorena je od ponedjeljka do petka od 9:30 do 11:30 kao i utorkom i srijedom od 14:00 do 16:00 Van ovih sati pišite na pointdecontact@sbfi.admin.ch. Opšte informacije: www.sbfi.admin.ch

Kurs francuskog jezika

Vladanje jezikom zemlje u koju ste došli igra važnu ulogu u procesu integracije, posebno za pristup uslugama u domenu posla, zdravlja ili obrazovanja. Listu kurseva francuskog jezika koje nude privatne asocijacije i škole naći ćete na internet stranici Ureda za migrante grada Lozane (BLI) ili u brošuri *Apprendre à Lausanne*.

Bureau lausannois pour les immigrés – BLI (Ured za migrante grada Lozane)
Place de la Riponne 10, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 72 45
bli@lausanne.ch, www.lausanne.ch/bli ili www.lausanne.ch/apal

Rad

Tražite posao? Možete se javiti na ponude za posao u štampi ili na internetu, registrovati se besplatno u Regionalnom uredu za zapošljavanje (Office régional de placement) ili kod privatne agencije za zapošljavanje. Slobodno možete i posjetiti internet stranice firmi koje Vas zanimaju i uputiti im ponudu za zaposlenje.

Prvi posao u Švicarskoj

Za pronalazak posla, i mreža poznanstava igra važnu ulogu. U tom smislu, učešće u aktivnostima jedne asocijacije može se pokazati korisnim i obogaćujućim.

Stranci moraju dobiti radnu dozvolu. Ako su uslovi ispunjeni, može je zatražiti poslodavac.

Ured za migrante grada Lozane nudi susrete na španskom, portugalskom, italijanskom, engleskom i francuskom jeziku kako bi Vam se pomoglo da pronađete posao.

Bureau lausannois pour les immigrés – BLI (Ured za migrante grada Lozane)
Place de la Riponne 10, tel. 021 315 72 45 ili www.lausanne.ch/pef

Zaposlenje i usmjerenje

Osobe koje ne rade ili su dale ili primile otkaz i uskoro će izgubiti posao mogu se registrovati kod Regionalnog ureda za zapošljavanje (Office régional de placement – ORP). Te osobe moraju biti stanovnici Lozane i biti upisane u Kontrolu stanovnika. Stranci moraju imati i radnu dozvolu ili odobrenje za rad. Savjetnici i savjetnice ORP-a imaju zadatak da usmjere osobe u potrazi za poslom i da olakšaju njihove korake kod profesionalnog uključanja.

Kako bi dobile naknadu za nezaposlene, osobe moraju doprinostiti bar 12 mjeseci u toku dvije godine koje prethode upisu u ORP.

Ako ovi uslovi nisu ispunjeni, osobe u potrazi za poslom mogu iskoristiti neke usluge koje ističu njihovo profesionalno uključanje.

**Service du travail – Office régional de placement – ORP
(Služba za rad – Regionalni ured za zapošljavanje)**

Place Chauderon 9, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 78 99
orp@lausanne.ch, www.lausanne.ch/orp

Service cantonal de l'emploi (Kantonalna služba za zapošljavanje)

Rue Caroline 11, 1014 Lausanne, tel. 021 316 61 04
info.sde@vd.ch, www.vd.ch/sde

Grad Lozana svoje ponude stavlja na stranicu www.lausanne.ch/emploi

Zakon o radu

U švicarskom Ustavu ne postoji upisana minimalna plata. Međutim, u nekim branšama, kolektivnom konvencijom može se utvrditi minimalna mjesečna plata i/ili satnica. Kako biste poznavali pravne detalje vezane uz vaš ugovor o radu, možete tražiti usluge susreta kod Inspekcije rada grada Lozane (Inspection du travail Lausanne). Statistički kalkulator plate dostupan je na stranici federalne uprave na adresi www.lohnrechner.bfs.admin.ch

**Service du travail – Inspection du travail Lausanne
(Usluge rada – Inspekcija rada grada Lozane)**

Place de la Riponne 10, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 76 80
itl@lausanne.ch, www.lausanne.ch/inspectiondutravail

Zdravstvena i socijalna pitanja

Nemojte zaboraviti prijaviti se na obavezno zdravstveno osiguranje u roku od tri mjeseca nakon vašeg dolaska! Mreža socijalne brige i pomoći prati Vas u svakodnevnim problemima.

Zdravstveno siguranje i osiguranje od nesreća

Pored socijalnih osiguranja koje se direktno oduzimaju od plate (penzijski fond, osiguranje od nezaposlenosti, starosno i invalidsko osiguranje), zdravstveno osiguranje i osiguranje od nesreća obavezna su za svakoga ko živi u Švicarskoj. Ako ste zaposlenik, Vas, u principu, od nesreća automatski osigurava vaš poslodavac. Ako niste zaposlenik, Vi se od nesreća morate osigurati kod vašeg zdravstvenog osiguranja.

Kako je izbor zdravstvenog osiguranja slobodan, Federalni ured za javno zdravlje (Office fédéral de la santé publique – OFSP) nudi poređenje svih premija na adresi www.priminfo.ch.

Ured za zdravstveno osiguranje kantona Vaud (Office vaudois de l'assurance-maladie – OVAM) može odobriti subvencije za isplatu obaveznog zdravstvenog osiguranja, prema prihodima. Zahtjev za subvencijom predaje se kod agencije za socijalna osiguranja ili na stranici OVAM-a.

Subvencije u zdravstvenom osiguranju

Service des assurances sociales (Šluzba za socijalna osiguranja)

Place Chauderon 7, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 11 11
sas@lausanne.ch, www.lausanne.ch/assurances_sociales

Office vaudois de l'assurance-maladie (Ured za zdravstveno osiguranje kantona Vaud)

Chemin de Mornex 40, 1014 Lausanne,
Tel. 021 557 47 47 pon., sr. i pet. 08:00-11:45
www.vd.ch/subside-assurance-maladie

UGROŽEN ŽIVOT

Pozivi u hitnim slučajevima: tel. 144 (24h/24)
Dežurni ljekar: tel. 0848 133 133 (24h/24)

Izbor ljekara

U Švicarskoj, općenito, imamo jednog "porodičnog ljekara", koji prati Vašu dokumentaciju i može Vas uputiti specijalisti ili u hitnu pomoć, po potrebi. Neki ljekari govore više jezika, raspitajte se o tome kod Medicinskog društva kantona Vaud (Société vaudoise de médecine) ili na stranici Federacije ljekara (Fédération des médecins).

Société vaudoise de médecine

(Medicinsko društvo kantona Vaud) (lista ljekara koji govore više jezika)

Chemin de Mornex 38, case postale 7443, 1002 Lausanne, tel. 021 651 05 05
info@svmed.ch, www.svmed.ch ili na državnoj stranici www.doctorfmh.ch

Primarna zdravstvena zaštita / hitna pomoć

Ljekari opšte prakse Univerzitetske medicinske poliklinike (Policlinique médicale universitaire – PMU) nude dugotrajno prilagođeno medicinsko praćenje, kao nezavisni ljekari. PMU posjeduje službu socijalne pomoći kao i javnu apoteku. Univerzitetski bolnički centar kantona Vaud (Centre hospitalier universitaire vaudois – CHUV) osigurava hitnu pomoć, u slučaju potrebe. Pedijatrijsku hitnu pomoć obavlja Dječija bolnica (Hôpital de l'enfance).

Fondacija Point d'eau osobama u potrebi nudi besplatnu pomoć ili po veoma niskim cijenama u domenu higijene i zdravlja: tuševi, mašine za pranje kao i zubarske i medicinske usluge (ljekari, medicinske sestre, osteopati, podijatri, masažeri).

Policlinique médicale universitaire – PMU (Univerzitetska medicinska poliklinika)

Rue du Bugnon 44, 1011 Lausanne, tel. 021 314 60 60, svakim danom 24h/24
Voie du Chariot 4 (Flon), 1003 Lausanne, tel. 021 314 90 90 pon.-sub. 07:00-21:00 ned. i praznici 09:00-19:00

Centre hospitalier universitaire vaudois – CHUV (Univerzitetski bolnički centar kantona Vaud)

Rue du Bugnon 21, 1011 Lausanne, tel. 021 314 11 11, www.chuv.ch

Hôpital de l'enfance (Dječija bolnica)

Chemin de Montétan 16, 1007 Lausanne, tel. 021 314 84 84 (hitni slučajevi 24/24)
www.hopital-enfance.ch

Point d'eau

Avenue de Morges 26, 1004 Lausanne, pon. i čet. 14:00-20:00 i uto. sr. i pet.: 10:00-16:00. Tel. 021 626 26 44
info@pointdeau-lausanne.ch, www.pointdeau-lausanne.ch

Zdravlje i migracije

Asocijacija Appartenances nudi terapeutske konsultacije u slučaju trauma vezanih uz migraciju. Ako trebate prevodioca, služba Intermedia u Appartenances nudi Vam usluge na više od pedeset jezika.

Appartenances / Service Intermedia (Appartenances / Služba intermedia)

Rue des Terreaux 10, 1003 Lausanne, tel. 021 341 12 50
interpretariat@appartenances.ch, www.appartenances.ch

Apoteka

Apoteke izdaju lijekove sa ili bez recepta, te mogu dati osnovne savjete vezane uz zdravlje. U hitnom slučaju van radnog vremena, dežurna apoteka otvorena je svaki dan do ponoći. U toku noći, potrebno je pozvati dežurnog ljekara na 0848 133 133 (primjenjuju se standardne tarife za pozive).

Planiranje porodice

Na pitanja vezana uz kontracepciju, trudnoću, prevenciju AIDS-e i konsultacije vezane uz brak, odgovore ćete naći kod Fondacije Profas (Fondation Profas).

Fondation Profas (Fondacija Profas)

Avenue Georgette 1, 1003 Lausanne, tel. 021 631 01 42
Migracije i intima: tel. 021 631 01 75, www.profas.ch

Starije osobe / invalidi

Lozana nudi brojne socijalne, sanitarne ili medicinsko-socijalne usluge. Lista službenih ili privatnih usluga dostupna je na internetu.

Service des assurances sociales (Služba za socijalna osiguranja)

Place Chauderon 7, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 11 11
sas@lausanne.ch, www.lausanne.ch/aineshandicapés

Nasilje

Centar za konsultacije LAVI (Centre de consultation LAVI) na raspolaganju je ženama i muškarcima koji su žrtve fizičkog, seksualnog ili psihičkog nasilja. Ove usluge su besplatne.

Centar za prijem Malley-Prairie (Centre d'accueil Malley-Prairie) je centar za konsultacije i smještaj za žene koje su žrtve fizičkog ili psihičkog nasilja i njihovu djecu. Ove konsultacije su besplatne.

Centar za prevenciju Ale (Centre Prévention de l'Ale) nudi pomoć i podršku svakoj osobi koja je žrtva nasilja od strane porodice ili partnera. Može se raditi i o istospolnim parovima.

Centre LAVI (Centar LAVI)

Rue du Grand-Pont 2bis, 1003 Lausanne, tel. 021 631 03 00 (24/24)

Centre d'accueil Malley-Prairie (Centar za prijem Malley-Prairie) (24/24)

Chemin de la Prairie 34, 1007 Lausanne, tel. 021 620 76 76
Hitni slučajevi: noću i vikendom 021 620 76 70
info@malleyprairie.ch, www.malleyprairie.ch

Centre de prévention de l'Ale (Centar za prevenciju Ale)

Rue de l'Ale 30, 1003 Lausanne, tel. 021 321 24 00. www.prevention-ale.ch
Obavijesti telefonom ili pri susretima, srijedom od 16:00 do 19:00.

Socijalna služba

Socijalna služba Lozane (Service social Lausanne – SSL) nudi finansijsku pomoć i socijalnu potporu uz poštovanje dostojanstva i prava korisnika. Na njihovoj internet stranici pronaći ćete sve socijalne usluge predstavljene prema domenu ili vršiocu usluge.

Service social Lausanne – Info sociale

(Socijalna služba Lozane – Informacije o socijalnim uslugama)

Place Chauderon 4, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 75 11
ssl@lausanne.ch, www.lausanne.ch/ssl

Budžet i finansijski problemi

Telefonski susret Parlons Cash nudi savjete o upravljanju budžetom i odgovara na svako pitanje vezano uz problematiku dugova.

Tel. 0840 4321 00 (primjenjuju se standardne tarife za pozive) od ponedjeljka do petka, od 08:30 do 13:00.

Smještaj i odvoz smeća

U Švicarskoj, većina populacije unajmljuje svoj smještaj i to putem društava za upravljanje nekretninama. Stan najčešće možete naći tako što kontaktirate njihove urede za izdavanje.

Od 71.000 smještaja na teritoriji Lozane, 7.000 predstavljaju subvencionirani smještaji. Subvencionirani smještaji se izdaju pod određenim uslovima. Grad Lozana je nadležan za kontrolu ovih pomoći koje zavise od situacije stanara (prihodi, sastav domaćinstva, godine boravka u zajednici, itd.)

Kako biste znali kriterije za dobijanje subvencioniranog smještaja, trebate se obratiti Službi za stanovanje i upravljanje ugovorima (Service du logement et des gérances).

Service du logement et des gérances (Služba za stanovanje i upravljanje ugovorima)

Place Chauderon 9, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 74 11
slg@lausanne.ch, www.lausanne.ch/slg

I ♥ MOJI KOMŠIJE: VODIČ ZA DOBAR KOMŠILUK

Brošura i letak na više jezika koje je uredio Ured za migrante u Lozani – BLI u saradnji sa Službom za stanovanje i upravljanje ugovorima.

Cilj?? Podsjetiti se na jednostavna pravila koja olakšavaju komšijski život, te dati savjete kako da se riješe konflikti i diskriminacija.

Više informacija na: www.lausanne.ch/bli > publications

Ove besplatne publikacije dostupne su kod BLI ili u Informacionom centru grada.

Refleksna navika: sortiranje i recikliranje otpada

Kućni otpad mora se baciti u službene bijele vrećice koje se unaprijed plaćaju. Ove vrećice se mogu kupiti na kasama supermarketa ili na šalterima pošte (La Poste). Godišnju naknadu od 80 franaka grad uzima po stanovniku od računa za električnu energiju. Vrećice se nude besplatno u slučaju rođenja djeteta ili osobama koje imaju probleme s inkontinencijom, od strane Službe za socijalna osiguranja (Service des assurances sociales).

Kontejneri za staklo, papir i karton ili kuhani i sirovi organski otpad na raspolaganju su u zgradama kad god je to moguće. Sav drugi kabasti otpad ili otpad koji zagađuje stanovnici moraju odnijeti u ustanovu za sortiranje otpada čije su mjesto i radno vrijeme navedeni u "Kalendaru sakupljanja otpada" (Calendrier des ramassages) koji se daje svakom domaćinstvu ili se može preuzeti s internet stranice grada.

Service de la propreté urbaine (Služba za čistoću grada)

Rue des Terreaux 33, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 79 11
proprete.urbaine@lausanne.ch, www.lausanne.ch/proprete-urbaine

Info-déchets (Info linija za otpad)

Tel. 0800 804 806 (besplatan broj)

Život u kvartu

Od kvarta Sous-gare do kvartova Bellevaux i Blécherette, Lozana broji mozaik od skoro četrnaest različitih kvartova. Svaki od njih ima svoju osobnost.

Socijalno-kulturno animiranje

Fondacija za socijalno-kulturno animiranje Lozane (Fondation pour l'animation socioculturelle lausannoise – FASL) vodi, u saradnji s asocijacijama kvarta, pet centara zajednice, deset socijalno-kulturnih centara i dva igrališta za avanture u kvartovima Lozane. Ova mjesta organizuju različite aktivnosti za ljude svih dobi kako bi se podstakla druženja i socijalno povezivanje.

Fondation pour l'animation socioculturelle lausannoise – FASL
(Fondacija za socijalno-kulturno animiranje grada Lozane)

Chemin de Malley 28, 1007 Lausanne, tel. 021 626 43 70, info@fasl.ch, www.fasl.ch

Praznik komšija

Svake godine posljednji petak u mjesecu maju rezervisan je za "La Fête des voisins" (Praznik komšija). Taj praznik zbližavanja, sada poznat u mnogim gradovima Evrope, dopunjava mnogobrojne inicijative s ciljem boljeg upoznavanja komšija i komšinica u različitim kvartovima. Iako organizacija po ulici i kvartu zavisi od individualnih inicijativa, grad nudi svoju podršku i savjete koji su jako korisni.

Service du logement et des gérances
(Služba za stanovanje i upravljanje ugovorima)

Place Chauderon 7, case postale 5032, 1002 Lausanne, tel. 021 315 74 74
lafetedesvoisins@lausanne.ch, www.lausanne.ch/lafetedesvoisins

Ugovori o kvartu

Ugovor o kvartu je obaveza povjerenja između grada Lozane i osoba koje žive i/ili rade u kvartu kako bi razmislile i učestvovala zajedno u trajnom poboljšanju kvaliteta i okvira života u kvartu. Nakon Montelly (2010-12), Boveresses (2013-16) sada Prélaz/Valency (2016-19) koristi jedan takav ugovor. 2020. godine, razviće se novi takav ugovor.

Više detalja o radnim grupama i projektima:
www.lausanne.ch/contrats-de-quartier

Budžet za učestvovanje

Budžet za učestvovanje podstiče učestvovanje građana podržavajući projekte kvartova koje su razvili njegovi stanovnici/stanovnice.

On omogućava stanovnicima/stanovnicama Lozane da učestvuju u organizaciji svog grada i kvarta ostvarujući projekte koje su stvorili/stvorile i odabrali/odabrale. On ojačava odnos između zajednice i stanovnika/stanovnica raspravljajući o upotrebi jednog dijela finansijskih resursa zajednice. Konačno, on omogućava gradu da istakne razvoj, animiranje i transformaciju kvartova zahvaljujući idejama osoba koje žive u njima i daju im život.

Više informacija na stranici my.lausanne.ch/budget-participatif

Građanstvo i politička prava

Smjestiti se u Lozani znači i konkretno se uključiti u društveni život učešćem u političkom životu.

Glasati u Lozani. Aktivno i pasivno biračko pravo

Među populacijom često se vrše ankete kako bi se glasalo o različitim pitanjima ili kako bi se izabrali njihovi/e predstavnici/predstavnice. Građani i građanke Švicarske direktno putem pošte dobijaju materijal za glasanje za svako glasanje ili izbore na nivou opštine, kantona ili Konfederacije.

Zahvaljujući novom Ustavu kantona Vaud iz 2003., stranci i strankinje od 18 i više godina imaju pravo glasati u opštini pod sljedećim uslovima: da imaju dozvolu za boravak staru najmanje deset godina, da najmanje tri godine žive u kantonu Vaud i da imaju boravišnu dozvolu B ili C. Materijal za svako glasanje ili izbor na nivou opštine dolazi im direktno poštom.

Stranci i strankinje koji ispunjavaju ove uslove mogu takođe se kandidovati na izborima i činiti dio opštinskog vijeća ili vijeća zajednice u slučaju da su izabrani. Aktivno i pasivno biračko pravo omogućava potpisivanje inicijativa ili referenduma u zajednici.

Konačno, bilo koja osoba, bila ona iz Švicarske ili ne, bila punoljetna ili ne, može potpisati peticiju.

Bureau du registre civique (Ured za registrovanje građana)

Place de la Palud 2, case postale 6904, 1002 Lausanne, tel. 021 315 22 33
votations@lausanne.ch, www.lausanne.ch/votations, od ponedjeljka do petka 09:30-11:00, 14:00-16:00

Političke stranke

Funkcija političkih stranaka jeste da predstavljaju interese populacije ili osoba koji dijele njihovo mišljenje i da prenose zahtjeve naroda do centara političkog odlučivanja, posebno Opštinskog vijeća.

Opštinsko vijeće i sastav političkih grupa u Lozani naći ćete na www.lausanne.ch/conseil-communal

Naturalizacija

Ako želite dobiti švicarsko državljanstvo, raspitajte se kod sektora za naturalizaciju Službe za populaciju kantona Vaud (Secteur des naturalisations du Service de la population du Canton de Vaud).

Za kurseve francuskog jezika i druge usluge povezane sa zahtjevom za naturalizacijom, pogledajte stranicu www.lausanne.ch/bli > Citoyenneté ili brošuru *Apprendre à Lausanne*, www.lausanne.ch/apal

Secteur des naturalisations, Service de la population (Sektor za naturalizaciju, Služba za populaciju)

Case postale, 1014 Lausanne, tel. 021 316 45 91, www.vd.ch/naturalisation
Telefonska centrala od ponedjeljka do petka 09:00-11:30

VOTRE VILLE, VOTRE VIE, VOTRE VOIX

Grad Lozana Vam nudi seriju posjeta uz komentare, kao i informativnu seansu o upotrebi glasačkog materijala. Kvartovima grada vozi i gradski autobus. Ovi besplatni susreti omogućavaju Vam otkrivanje političkog života u Lozani, posjetu institucijama i razumijevanje veza između zajednica, kantona i Konfederacije.

Brošura i kalendar mogu se preuzeti na www.lausanne.ch/bli > Citoyenneté

Kultura, rekreacija i sport

Lozana želi biti višestruka i živa, predlažući širok umjetnički izbor i brojne rekreativne aktivnosti. Uostalom, Olimpijski glavni grad aktivno podržava sport i kretanje u širokom smislu.

Kultura

Mjesto konvergencije brojnih velikih imena klasične muzike i lirske scene, ovaj grad je takođe vodeće mjesto u domenu moderne muzike i džeza, sa brojnim specijalizovanim koncertnim salama s bogatim i eklektičnim programom.

Također, plesna i pozorišna ponuda je ovdje izuzetna. Među savremenim performansama, klasičnom scenom, humorom i sadržajima za mlade, grad se ističe kao mjesto stvaranja međunarodnog uticaja.

Dvadesetak muzeja, od kojih su neki jedinstveni u svijetu, doprinose umjetničkom bogatstvu Lozane s izložbama na razne teme koje se mogu otkrivati cijele godine.

Svi muzeji (osim Olimpijskog muzeja i Fondation de l'Hermitage) besplatni su svake prve subote u mjesecu.

Carte Cultissime je pasoš za kulturu i rekreaciju za mlade od 18 do 25 godina. Ovaj besplatni pasoš omogućava 50% nižu cijenu ulaznica za institucije koje učestvuju u projektu i besplatan ulaz u opštinske muzeje grada Lozana i opštine Pully.

Za kupovinu pasoša za kulturu posjetite
www.carte-cultissime.ch

Lista muzeja
www.lausanne.ch/musees

Obilazak kulturne baštine uz vodiča
www.lausanne.ch/visites

Gradske biblioteke
www.lausanne.ch/biblio

Rekreacija

Ured Info Cité vodi evidenciju o kulturnim manifestacijama Lozane. Zapisnik na internet stranici grada Lozane omogućava pretragu po temi, mjestu ili datumu.

Ured za turizam, na svojoj stranici prevedenoj na više jezika, na Instagramu i u svojim uredima za informiranje turista u Ouchy, na stanici i u Katedrali, nudi brojne informacije o rekreativnim aktivnostima.

Info Cité
www.lausanne.ch/infocite

Zapisnik grada
www.lausanne.ch/agenda

Lausanne Tourisme
www.lausanne-tourisme.ch

Sport

Lozana, Olimpijski glavni grad i administrativni glavni grad sporta, podržava aktivno sve oblike sporta, sport za sve i elitni sport. U Lozani ćete naći skoro 300 sportskih klubova i više od 50 događaja namijenjenih svakoj publici, kao što su lozanska trka na 20 km (20KM de Lausanne) i Athletissima. Grad Lozana nudi i brojne sportske infrastrukture koje su populaciji dostupne besplatno. Lozana tako posjeduje veoma bogatu sportsku ponudu koja odgovara svačijim zahtjevima tokom cijele godine u Olimpijskom glavnom gradu.

Događaji
www.lausanne.ch/manifestations-sportives

Sportske instalacije
www.lausanne.ch/installations-sportives

Sportski klubovi
www.lausanne.ch/clubs-sportifs

Transport i mobilnost

Lozana daje prednost trajnoj mobilnosti i svojim stanovnicima i stanovnicama nudi brojne mogućnosti prijevoza i kretanja metroom, autobusom, biciklom ili pješice.

Metroi, autobusi, vozovi i parkinzi

Prvi automatski metro u Švicarskoj, m2, povezuje jug (Ouchy) sa sjeverom (Croisettes) grada za samo 18 minuta, što predstavlja osovinu urbanog prijevoza povezanu sa državnim mrežom autobusa i državnim željeznicama CFF.

Od stanice Flon polaze dvije druge željezničke linije: LEB voz Lozana-Echallens-Bercher u pravcu sjevera i metro m1 u pravcu Renensa.

Prijevoz u cijelom kantonu organizovan je u tarifnim zonama (mobilis-vaud.ch), a Lozana odgovara zonama 11 i 12. Od petnaeste zone imate pristup svim zonama.

Za motorna vozila više mjesta "parkiraj i vozi se javnim prijevozom" (parkings-relais - P+R) nalaze se u predgrađima i povezana su s javnim prijevozom.

Stanovnici i stanovnice mogu kupiti bedževe koji im omogućavaju duže parkiranje u njihovom kvartu.

Transports publics de la région lausannoise

Centre clientèle Flon (Javni prijevoz u regiji grada Lozane, Centar za klijente Flon)

Place de l'Europe 5b, 1003 Lausanne, pon. - pet. 07:00-19:00, sub. 09:00-18:00
Služba za klijente 021 621 01 11 (primjenjuju se standardne tarife za pozive)

Chemins de fer fédéraux suisses - CFF (Federalne željeznice u Švicarskoj)

www.cff.ch, tel. 0848 44 66 88 (CHF 0.08/min.)

Services des routes et de la mobilité (Služba za ceste i mobilnost)

www.lausanne.ch/rm

Office de la circulation et du stationnement (Ured za saobraćaj i parkiranje)

Rue Saint-Martin 31, case postale 5354, 1002 Lausanne, tel. 021 315 38 00
stationnement@lausanne.ch, www.lausanne.ch/macarons

Bicikl

Bicikl pomaže da prevaziđete probleme parkiranja i gužve. Za gradsku vožnju kraću od 4 km, bicikl je brži od automobila. Dostupna je karta preporučenih biciklističkih staza.

Razvoj električnih bicikala omogućava pristup daljim i neravnijim mjestima. Grad subvencionira kupovinu jednog električnog bicikla u visini od 15% (maksimalno 400 CHF) i 30% (maksimalno 800 CHF) za mlađe od 25 godina.

Service des routes et de la mobilité (Služba za ceste i mobilnost)

Délégué vélo, rue du Port-Franc 18, case postale 5354, 1002 Lausanne
Tel. 021 315 54 15, velo@lausanne.ch, www.lausanne.ch/velo

Subvencije električnih bicikala

Uslovi i zahtjevi nalaze se na stranici www.equiwatt.ch/mobilite-douce

Pješaci

Pješčenje je najjednostavniji i najviše ekološki način kretanja po gradu. Zbog toga postoje brojna postrojenja koja podstiču ovaj način kretanja i ugodnost pješaka: šetališta, zelene staze, produžeci pješačkih zona, itd.

Service des routes et de la mobilité (Služba za ceste i mobilnost)

Délégué piétons, rue du Port-Franc 18, case postale 5354, 1002 Lausanne
Tel. 021 315 54 15, pietons@lausanne.ch, www.lausanne.ch/pietons

Smanjena mobilnost

Invalidi mogu pronaći službe za pomoć na stranici www.lausanne.ch/aineshandicapes, slovo "T" za transport ili na telefon 021 315 11 11.

Taksi vozila

Besplatna aplikacija Taxi Lausanne omogućava Vam da jednostavno i interaktivno poručite taksi.

Osnovno od A do Z

Adresar

Izmjene su moguće

Accueil pour enfants en milieu scolaire – APEMS

(Prijem za djecu u školsku sredinu)
Place Chauderon 9, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 07:30-11:45, 13:00-17:00
Tel. 021 315 68 33/08
www.lausanne.ch/apems

Registre civique (Registrovanje građana) Bureau des naturalisations et registre civique

Place de la Palud 2, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 09:00-11:30, 14:00-16:00
Tel. 021 315 22 33

Administration cantonale (Kantonalna uprava)

Tel. 021 316 21 11, www.vd.ch

Administration communale (Komunalna uprava)

Tel. 021 315 11 11, www.lausanne.ch

Administration militaire (Vojna uprava)

Service de la sécurité civile et militaire
Place de la Navigation 6, 1110 Morges 1
Pon.-pet. 07:30-11:45, 13:30-16:45
Uto. 07:30-18:30
Tel. 021 316 47 40
www.vd.ch/sscm

Assurance incendie et éléments naturels (Osiguranje od požara i prirodnih nepogoda)

Etablissement d'assurance contre l'incendie et les éléments naturels du Canton de Vaud – ECA
Rue Cité-Devant 12, 1005 Lausanne
Pon.-čet. 08:00-12:00, 13:30-17:00
Pet. 08:00-12:00, 13:30-16:30
Tel. 0800 721 721
www.eca-vaud.ch

Assurances sociales, allocations de naissance et de maternité, prestations complémentaires (Socijalna osiguranja, dodaci za rođenje djeteta i majčinstvo, dodatne usluge)

Place Chauderon 7, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 08:30-11:45, 13:00-17:00,
Tel. 021 315 11 11
www.lausanne.ch/assurances-sociales

Bibliothèque municipale (Opštinska biblioteka)

Place Chauderon 11, 1002 Lausanne
Pon., uto., čet., pet., 12:00-19:30,
sri. 10:00-19:30, sub. 11:00-16:00
Tel. 021 315 69 15, www.lausanne.ch/bibliotheque

Contrôle des habitants (Kontrola stanovnika)

Rue du Port-Franc 18, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 08:00-12:00, 13:00-16:00
Tel. 021 315 31 33, www.lausanne.ch/ch

Cours de français

(Kursevi francuskog jezika) (lista)

Bureau lausannois pour les immigrés – BLI
Place de la Riponne 10, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 08:00-12:00, 13:00-17:00
Tel. 021 315 72 45
www.lausanne.ch/bli

Crèches – information et inscriptions (Jaslice – informacije i upisi)

Bureau d'information aux parents – BIP
Place Chauderon 9, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 08:30-11:30, 13:30-16:30
Stalna telefonska linija: uto. čet. pet. 10:00-12:00
Tel. 021 315 60 00
www.lausanne.ch/bip

Déchets, recyclage (Otpad, reciklaža)

Service de la propreté urbaine
Rue des Terreaux 33, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 08:00-12:00, 13:30-17:00
Tel. 021 315 79 11
www.lausanne.ch/proprete-urbaine

Eau information, contrôle (Kontrola vode i informacije o vodi)

Service de l'eau
Rue de Genève 36, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 07:00-11:30, 13:00-16:30
Tel. 021 315 85 30
www.lausanne.ch/eaux

Ecole – information et inscriptions (Škola – informacije i upisi)

Service des écoles primaires et secondaires
Place Chauderon 9, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 7:30-11:45, 13:00-17:00
(srijedom i petkom do 16:00)
Tel. 021 315 64 11, www.lausanne.ch/seps

Etat civil (mariage, naissance...)

(Matični ured (vjenčanja, rođenja...))
Sastanak po dogovoru, tel. 021 557 07 07
www.vd.ch/etatcivil ou
www.lausanne.ch/demarches

Hôpital (Bolnica)

**Centre hospitalier universitaire vaudois – CHUV
(Univerzitetski bolnički centar kantona Vaud)**
Rue du Bugnon 46, 1011 Lausanne
Tel. 021 314 11 11, www.chuv.ch

Hôpital de l'Enfance (Dječja bolnica)

Chemin de Montétan 16, 1004 Lausanne
Tel. 021 314 84 84, www.hopital-enfance.ch

Hôpital ophtalmique Jules Gonin (Očna bolnica) (specijalizovane konsultacije za oči)

Avenue de France 15, 1004 Lausanne
Tel. 021 626 81 11, www.asile-aveugles.ch

Impôts – Office de Lausanne (Porezi – Ured grada Lozane)

Rue Caroline 11 bis, 1014 Lausanne
Pon.-pet. 08:30-11:30, 13:30-16:30
Tel. 021 316 23 11
www.vd.ch/impots

Impôts sur les chiens (Porez na pse)

Bureau des impôts
Place Chauderon 9, 1002 Lausanne
Šalter: pon.-pet. od 13:00-16:00
Stalna telefonska linija: 09:00-11:30, 13:30-16:00
Tel. 021 315 43 11
www.lausanne.ch/impots

Information au public – Info Cité (Informacije za javnost – Info Cité)

Place de la Palud 2, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 08:00-17:00
Tel. 021 315 25 55
www.lausanne.ch/infocite

Intégration des immigrés (Integracija migranata)

Bureau lausannois pour les immigrés – BLI
Place de la Riponne 10, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 08:00-12:00, 13:00-17:00
Tel. 021 315 72 45
www.lausanne.ch/bli

Interprétariat communautaire (Zajedničko prevođenje)

Service Intermedia – Appartenances
Rue des Terreaux 10, 1003 Lausanne
Tel. 021 341 12 50
www.appartenances.ch

Justice de Paix (Mirovni sud)

Côtes-de-Montbenon 8, 1014 Lausanne
Pon.-pet. 08:00-11:30, 13:30-16:30
Tel. 021 316 10 60
www.vd.ch/justice

Lausanne Tourisme (Turizam grada Lozane)

Željeznička stanica CFF

Centralni hol, svakog dana 09:00-19:00
(juni-avgust), 09:00-18:00 (septembar-maj)

Ouchy

Place de la Navigation 6, svakog dana 09:00-19:00
(juni-avgust), 09:00-18:00 (septembar-maj)

Katedrala

Unutar zgrade, radno vrijeme
pogledajte na internetu. Tel. 021 613 73 73
www.lausanne-tourisme.ch

Logements subventionnés, location appartements (Subvencionirani smještaji, iznajmljivanje stanova)

Service du logement et des gérances

Place Chauderon 7, 1002 Lausanne
Pon. - pet. 08:00-11:45, 13:00-16:30
Tel. 021 315 74 11
www.lausanne.ch/slg

Citycable – Service multimedia (Citycable – Multimedijalne usluge)

Place de l'Europe 2, 1002 Lausanne
Radno vrijeme za klijente: pon.-pet. 09:00-18:30,
sub. 09:00-17:00
Tel. pon. - pet. 08:00-17:00, 0842 841 841
www.lausanne.ch/citycable

Objets trouvés (Nađeni predmeti)

Place de la Riponne 10, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 13:00-16:00
Stalna telefonska linija: Pon.-pet. 08:00-12:00
Tel. 021 315 33 85
www.lausanne.ch/objets-trouvés

Office régional de placement – ORP (Regionalni ured za zapošljavanje)

Place Chauderon 9, 1002 Lausanne
Pon. - pet. 7:30-11:45, 13:00-17:00
Tel. 021 315 78 99
www.lausanne.ch/orp

Orientation scolaire et professionnelle (Školsko i profesionalno usmjerenje)

Centre régional d'orientation scolaire et professionnelle Lausanne – OSP

Rue de la Borde 3d, 1014 Lausanne
Stalne informacije otvorene za javnost, bez
sastanka. Pon. 13:15-17:00, uto.-čet. 13:30-17:00,
pet. i uoči državnih praznika: 12:00-16:00
Tel. 021 316 11 20, www.vd.ch/orientation

Passeport, carte d'identité (Pasoš, lična karta)

Secteur des documents d'identité du Canton de Vaud

Voie du Chariot 3 (Flon), 1014 Lausanne
Šalter: pon.-pet. 07:30-17:30, sub. 07:30-16:30
Telefon: 08:00-12:00, 13:30-17:00
Tel. 0800 01 12 91, www.vd.ch/passeport

Permis de conduire (Vozačka dozvola) Service des automobiles

et de la navigation du Canton de Vaud

Avenue du Grey 110, 1014 Lausanne
Šalter: pon.-pet. 07:15-16:15
Telefon: pon.-pet. 08:00-11:30, 13:15-16:15
Tel. 021 316 82 10, www.vd.ch/san

Permis de séjour (Boravišna dozvola) Contrôle des habitants

Rue du Port-Franc 18 (Flon), 1002 Lausanne
Pon.-pet. 08:00-12:00, 13:00-16:30
Tel. 021 315 31 33
www.lausanne.ch/ch

Permis de travail (Radna dozvola) Service de l'emploi

Rue Caroline 11, 1014 Lausanne
Tel. 021 316 61 04
www.vd.ch/emploi

Police de Lausanne (Policija grada Lozana)

Rue Saint-Martin 33, 1002 Lausanne
Svakim danom 24/24
el. 021 315 15 15, www.lausanne.ch/police

Policlinique médicale universitaire et Unité des populations vulnérables – PMU (Univerzitetska medicinska poliklinika i Jedinica za ranjivu populaciju)

Rue du Bugnon 44, 1011 Lausanne
Tel. 021 314 60 60
Svakim danom 24/24

Voie du Chariot 4 (Flon), 1003 Lausanne
Tel. 021 314 90 90

7/7, pon.-sub. 07:00-21:00,
nedeljom i praznicima 09:00-19:00
www.pmu-lausanne.ch

Office des prestations funéraires lausannoises (Ured za pogrebne usluge grada Lozane)

Chemin du Capelard 5, 1007 Lausanne

Centre funéraire de Montoie (otvaranje za javnost)

Pon.-pet. 07:30-18:30, sub.-ned.,
praznicima 10:00-15:00
Tel. 021 315 32 95

Pompes funèbres officielles – PFO

Pon. - pet. 07:30-12:00, 13:30-17:00
Tel. 021 315 45 45 (24/24)
www.lausanne.ch/pfo

Bureau des décès et des cimetières

Pon. - pet. 07:30-12:00, 13:30-17:00
Tel. 021 315 32 75
www.lausanne.ch/inhumations

Services industriels: électricité, gaz, chauffage à distance, multimédia (Industrijske službe: struja, gas, daljinsko grijanje, multimedijalne usluge)

Place Chauderon 23, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 08:00-12:00, 13:00-17:00
Tel. 0842 841 841
www.lausanne.ch/sil

Service social – information et accueil (Socijalna služba – informacije i prijem)

Centre social régional – CSR

Place Chauderon 4, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 08:30-11:45, 13:00-16:30, zatvoreno
četvrtkom ujutro, tel. 021 315 75 11
www.lausanne.ch/csr

Stationnement – macarons (Parkiranje – bedževi)

Office de la circulation et du stationnement

Rue Saint-Martin 31, 1002 Lausanne
Pon.-pet. 07:30-17:00
Tel. 021 315 38 00
www.lausanne.ch/macarons

Transports publics de la région lausannoise (Javni prijevoz u regiji grada Lozane)

Centre clientèle Flon

Place de l'Europe 5b, 1003 Lausanne
Pon.-pet. 07:00-19:00, sub. 09:00-18:00

Služba za klijente

Pon.-pet. 07:30-19:00, 021 621 01 11
(primjenjuju se standardne tarife za pozive)
www.t-l.ch

URGENCES (24H/24) HITNI SLUČAJEVI (24H/24)

Poziv u slučaju ugroženog života: tel. 144

Dežurni ljekar: tel. 0848 133 133

Policija-pomoć: tel. 117

Vatrogasci: tel. 118

Dostupno na:

Albanskom / shqip

Njemačkom / deutsch

Engleskom / english

Arapskom / العربية

Bosanskom-hrvatskom-srpskom

Španskom / español

Francuskom / français

Italijanskom / italiano

Portugalskom / português

Tigrinja / ትግርኛ

Bureau lausannois pour les immigrés

Place de la Riponne 10
case postale 5032

1002 Lausanne

T +41 21 315 72 45

www.lausanne.ch/bli

bli@lausanne.ch

Info Cité

Place de la Palud 2

case postale 6904

1002 Lausanne

T +41 21 315 25 55

infocite@lausanne.ch